

80th Anniversary
SILPAKORN UNIVERSITY
Creative Art and Science for All

คณะวิทยาการจัดการ
Faculty of Management Science

Proceedings

การประชุมวิชาการระดับชาติ
ครั้งที่ 11 ประจำปี 2566

*“ Driving Sustainable Development Goals:
Directions, Opportunities, and Challenges of Thai Entrepreneurs ”*

วันที่ 9 มิถุนายน 2566

ณ โรงแรมดุสิตธานี หัวหิน จังหวัดเพชรบุรี

Facebook : mssilpakorn

www.ms.su.ac.th

sumsilpakorn

sums.silpakorn

คำสั่งคณะกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ที่ 00089/2566

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายพิจารณาผลงานทางวิชาการ
โครงการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 11 ประจำปี 2566

ตามที่คณะกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้กำหนดจัดการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 11 ประจำปี 2566 ในวันศุกร์ที่ 9 มิถุนายน 2566 เพื่อเป็นเวทีการนำเสนองานวิชาการ วิจัย และผลงานสร้างสรรค์ ในระดับชาติ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามวัตถุประสงค์ อาศัยอำนาจตามความมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2559 จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายพิจารณาผลงานทางวิชาการ เพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการ ดังผู้รายนามต่อไปนี้

1. รองคณบดีฝ่ายวิจัย	ประธานกรรมการ
2. ศาสตราจารย์ ดร.ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร	กรรมการ
3. ศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ สังข์รักษา	กรรมการ
4. ศาสตราจารย์ ดร.นันทินิตย์ วาณิชชีวะ	กรรมการ
5. ศาสตราจารย์ ดร.บุษบา กนกศิลปกรรม	กรรมการ
6. ศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ศรีอมรศักดิ์	กรรมการ
7. รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณ์ รักชาติเจริญ	กรรมการ
8. รองศาสตราจารย์ ดร.กุลชลี จงเจริญ	กรรมการ
9. รองศาสตราจารย์ ดร.เก็จกนก เอื้อวงศ์	กรรมการ
10. รองศาสตราจารย์ ดร.เกตุวดี สมบูรณ์ทวี	กรรมการ
11. รองศาสตราจารย์ ดร.ธงชัย ภูวนาถวิจิตร	กรรมการ
12. รองศาสตราจารย์ ดร.ธนิษฐ์ รัตนพงศ์ภิญโญ	กรรมการ
13. รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระวัฒน์ จันทิก	กรรมการ
14. รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพชัย พสุนนท์	กรรมการ
15. รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยะพงษ์ จันทร์ใหม่มูล	กรรมการ
16. รองศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์	กรรมการ
17. รองศาสตราจารย์ ดร.ภัทร์ พลอยแหวน	กรรมการ
18. รองศาสตราจารย์ ดร.รัฐพล อ้นแผ้ว	กรรมการ
19. รองศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์	กรรมการ
20. รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภกิจ สุทธิเรืองวงศ์	กรรมการ
21. รองศาสตราจารย์ ดร.สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์	กรรมการ

22.	รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ศิริสรริหิรัญ	กรรมการ
23.	รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ อมรสิริพงษ์	กรรมการ
24.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยโทหญิง ดร.เกิดศิริ เจริญวิศาล	กรรมการ
25.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษฎา พรรณราย	กรรมการ
26.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกริกฤทธิ์ อัมพะวัต	กรรมการ
27.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษราพร พรหมนิมิตกุล	กรรมการ
28.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โกสินทร์ เตชะนิยม	กรรมการ
29.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตพนธ์ ชุมเกตุ	กรรมการ
30.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตศักดิ์ พุฒจรรยา	กรรมการ
31.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน	กรรมการ
32.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวนชื่น อัครกะฉนิชชา	กรรมการ
33.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณภัทร วิศวะกุล	กรรมการ
34.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐธนา ลีพันธ์ตันรักษ์	กรรมการ
35.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล บุญแก้วสุข	กรรมการ
36.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์สุดา พุฒจรรยา	กรรมการ
37.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนภุต สังข์เนย	กรรมการ
38.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธาดาธิเบศร์ ภูทอง	กรรมการ
39.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพรัตน์ บุญเพียรผล	กรรมการ
40.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภานนท์ หอมสุต	กรรมการ
41.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิธิกร ม่วงศรีเขียว	กรรมการ
42.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทีป ฉัตรสุภางค์	กรรมการ
43.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพล เปรมทองสุข	กรรมการ
44.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา มีสุข	กรรมการ
45.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา นาคปฐม	กรรมการ
46.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนัสนิพนธ์ สมบัติ	กรรมการ
47.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนัสนิพนธ์ สิมะขจรบุญ	กรรมการ
48.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์วิวัฒน์ มะณีวงศ์	กรรมการ
49.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีรพล เจตโรจนานนท์	กรรมการ
50.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีรพัฒน์ ยางกลาง	กรรมการ
51.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญรติ จันทร์ภักดิ์	กรรมการ
52.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณีนรัตน์ สุขเกษม	กรรมการ
53.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนัสสินี บุญมีศรีสง่า	กรรมการ
54.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมษธาวิมล พลโยธี	กรรมการ
55.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระชานนท์ ทวีผล	กรรมการ
56.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระบิล พันภัย	กรรมการ
57.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรวดี อึ้งโพธิ์	กรรมการ
58.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรพล พิณใจ	กรรมการ
59.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรระ จตุพร	กรรมการ

60.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ เจษภูาลักษณ์	กรรมการ
61.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิระ ศรีโยธิน	กรรมการ
62.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภรัตน์ แสงฉัตรแก้ว	กรรมการ
63.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวรรยา ธรรมอภิพล	กรรมการ
64.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัตยา ตันจันทร์พงศ์	กรรมการ
65.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติธร ภูริภักดี	กรรมการ
66.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริชัย ดีเลิศ	กรรมการ
67.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิรัตน์ กิตติพงษ์วิเศษ	กรรมการ
68.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนี คำนวลศิลป์	กรรมการ
69.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรมงคล นิมจิตต์	กรรมการ
70.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสนีย์ พวงยามณี	กรรมการ
71.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรินทร์ เทวตา	กรรมการ
72.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรยา พรเอี่ยมมงคล	กรรมการ
73.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรถพงศ์ พิระเชื้อ	กรรมการ
74.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี ยศบุตร	กรรมการ
75.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาชวีภุริชญ์ น้อมเนียน	กรรมการ
76.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิสราภรณ์ ทนุผล	กรรมการ
77.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จอมภักดิ์ คลังระหัด	กรรมการ
78.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดาวลอย กาญจนมณีเสถียร	กรรมการ
79.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทรงสุตา ภูสว่าง	กรรมการ
80.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เสาวคนธ์ หนูขาว	กรรมการ
81.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อริสสา สะอาดนัก	กรรมการ
82.	อาจารย์ ดร.กฤษฎา พรประภา	กรรมการ
83.	อาจารย์ ดร.คมกริช นันทะโรจพงศ์	กรรมการ
84.	อาจารย์ ดร.จันทร์พร ช่วงโชติ	กรรมการ
85.	อาจารย์ ดร.ชัยรัตน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง	กรรมการ
86.	อาจารย์ ดร.ชัชฌนุพงศ์ ศิริโชตินิศากร	กรรมการ
87.	อาจารย์ ดร.ฐิติกรณ์ ยาวิไชย จารึกศิลป์	กรรมการ
88.	อาจารย์ ดร.ทิพวรรณ กำศิริมงคล	กรรมการ
89.	อาจารย์ ดร.ธีร์นวัช สุขวิลัยหิรัญ	กรรมการ
90.	อาจารย์ ดร.นพดล ไทวิชัยกุล	กรรมการ
91.	อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา	กรรมการ
92.	อาจารย์ ดร.ประไพพิมพ์ สุธีสินนันท	กรรมการ
93.	อาจารย์ ดร.ปริญญา ทรุ่นโพธิ์	กรรมการ
94.	อาจารย์ ดร.ปิยะกาญจน์ สุพรรณชนะบุรี	กรรมการ
95.	อาจารย์ ดร.ภฤศญา ปิยนุสรณ์	กรรมการ
96.	อาจารย์ ดร.ภวินธ์ธนา เจริญบุญ	กรรมการ
97.	อาจารย์ ดร.ภูชิป มีถาวรกุล	กรรมการ

98.	อาจารย์ ดร.รักชนก โสภภาพิศ	กรรมการ
99.	อาจารย์ ดร.รุ่งทิพย์ จันทร์ธนะกุล	กรรมการ
100.	อาจารย์ ดร.วงศ์ศักดิ์ดา วีระไพบุลย์	กรรมการ
101.	อาจารย์ ดร.วัชรระ เวชประสิทธิ์	กรรมการ
102.	อาจารย์ ดร.ศรายุทธ แสนมี	กรรมการ
103.	อาจารย์ ดร.สัจจวัฒน์ จารีกศิลป์	กรรมการ
104.	อาจารย์ ดร.สุรภัทร์ พิไชยแพทย์	กรรมการ
105.	อาจารย์ ดร.มรกต กำแพงเพชร	กรรมการ
106.	เภสัชกร ดร.ยุทธภูมิ มีประดิษฐ์	กรรมการ
107.	ดร.จิรภิญญา สันนิปางกูร	กรรมการ
108.	นางสาวสุนิสา วงศ์ประทุม	เลขานุการ
109.	นายเอกพันธ์ หวานใจ	ผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2566

Wint.

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุทธะนันท์)

คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

สารบัญ

	หน้า
การพัฒนาระบบฐานข้อมูลบุคลากรจำแนกตามความเชี่ยวชาญเฉพาะ กรณีศึกษาคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล <i>ลธิทิพจน์ บุญเสริมสุข และ สรวุฒิ สุขเกลอ</i>	837
ผลของการพัฒนาระบบการจัดการเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ หอผู้ป่วยทารกแรกเกิด โรงพยาบาลนครปฐม <i>บุณณภา วรุดมกำลัสนา</i>	850
แนวทางการพัฒนากระบวนการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน กรณีศึกษาคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล <i>จิตสุพัตรา เกียรติเลิศธรรม</i>	862
ปัญหาและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของศูนย์สัตว์ทดลองแห่งชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล <i>อรอารีย์ อูชม และ กรกช อาคมศิลป์</i>	873
ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนการป้องกัน ต้นทุนการประเมิน ต้นทุนความบกพร่องและ ผลการดำเนินงานในธุรกิจโรงแรมที่พัก <i>ชนิษฐา สนั่น และ อิศราภรณ์ ทนผล</i>	883
รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ย่านชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ <i>พิมพ์เดือน สุวรรณ และ มนัสลินี บุญมีศรีสง่า</i>	897
แนวทางการพัฒนาชุมชนหมู่บ้านไปสู่ความยั่งยืนในบริบทของสังคมเมือง กรณีศึกษา หมู่บ้านดงยาง หมู่ที่ 12 ตำบลสวนกล้วย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี <i>พุทธินันต์ ภาคเจริญ และ ปริญญา หรุ่นโพธิ์</i>	920
การพัฒนาชุมชนเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารในชุมชนประมงพื้นบ้านจังหวัดเพชรบุรี <i>ภณัฐ ทรัพย์นาวิน และ อนุรักษ์ สิงห์ชัย</i>	933

แนวทางการพัฒนาชุมชนหมู่บ้านไปสู่ความยั่งยืนในบริบทของสังคมเมือง กรณีศึกษา หมู่บ้านดงยาง หมู่ที่ 12 ตำบลสวนกล้วย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

Village Community Development Guideline for Sustainability in Urban Society

: A Case Study of Ban Dong Yang, Village No. 12, Suan Kluai Sub district,

Ban Pong District, Ratchaburi Province

พุทธินันต์ ภาคเจริญ¹ และ ปริญญา หรุ่มโพธิ์²

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาชุมชนหมู่บ้านไปสู่ความยั่งยืนในบริบทของสังคมเมือง กรณีศึกษา หมู่บ้านดงยาง หมู่ที่ 12 ตำบลสวนกล้วย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี” มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และวิเคราะห์หาแนวทางในการพัฒนาชุมชนหมู่บ้านไปสู่ความยั่งยืนสถานะของการเปลี่ยนแปลงด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และวิถีชีวิต โดยวิธีปรากฏการณ์วิทยา ใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยการสนทนากลุ่ม และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนเมษายน 2566 ถึงเดือนพฤษภาคม 2566 ผู้ให้ข้อมูลคือผู้อยู่อาศัยและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในหมู่บ้านดงยาง จำนวน 20 คน

ผลการศึกษา พบว่า หมู่บ้านดงยางมีปัญหาอุปสรรคโดยแบ่งเป็นรายด้าน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อมเกิดปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่ ชยะมูลฝอยและมีสภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม ด้านเศรษฐกิจ คนในชุมชนมีรายได้ไม่เพียงพอจ่ายค่าครองชีพเพิ่มและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อเป็นแหล่งรายได้เพิ่ม ด้านสังคมและวิถีชีวิตมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม มีความเป็นปัจเจกบุคคลมากขึ้น การมีส่วนร่วมในชุมชนของคนในชุมชนลดลง ดังนั้น เพื่อให้แนวทางการพัฒนาสู่ความยั่งยืนในสถานะของการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย จึงเป็นแนวทางที่เป็นการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้ง 5 มิติตามเป้าหมายสู่ความยั่งยืน (SDGs) ในมิติของการพัฒนาคน สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมภาพ และความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา ประกอบกับกระบวนการตัดสินใจและการปฏิบัติอยู่บนพื้นฐานของหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (SEP) 3 ประการ คือมีความพอประมาณ มีเหตุผล เพื่อนำไปสู่การมีภูมิคุ้มกันที่ดี บนฐานความรู้และคุณธรรม มุ่งการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวมเพื่อให้พร้อมรับกับสถานะของการเปลี่ยนแปลงในทุกยุคสมัย

คำสำคัญ : แนวทางพัฒนา, ชุมชน, ยั่งยืน, สถานะการเปลี่ยนแปลง

¹ นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

² อาจารย์ ดร. ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

Abstract

The primary purpose of this research article was to investigate the obstacles and challenges in as well as develop approaches to achieving sustainable development in Dong Yang Village, Village No. 12, Suan Kluai Sub-district, Ban Pong District, Ratchaburi Province. This article was conducted on a population of 20 informants comprising local residents and officials. Using phenomenological analysis, the data were collected from April through May of 2023 via focus group discussion and non-participant observation.

It was found that the village experienced challenges related to 3 main areas: physical systems and environment, economy, and society and ways of life. In terms of the physical systems and environment, the village battled environmental problems including waterlogging and solid waste. With respect to the economy, the villagers' income was relatively low. They lacked employment opportunities due to their lack of professional qualifications and skills. Village-based tourism development should, therefore, be fostered to create additional employment and income-earning opportunities. Concerning the society and ways of life, an individualistic culture in the village was on the rise, resulting in less social engagement and interaction among the villagers.

To this end, enhancing the villagers' social engagement and interaction and making them equipped with professional qualifications and skills, together with the development of the village-based tourism as well as the implementation of the Sufficiency Economy Philosophy (SEP) based on three pillars: moderation, prudence, and social immunity, believing that all decisions and activities ought to be carried out at a sufficient level and that people should rely on knowledge and virtue, would not only successfully realize all the 5 overarching elements of the Sustainable Development Goals (SDGs) including people, peace, partnership, the environment and economy, but would also contribute to the village and its economic growth as a whole, strengthening its ability to withstand instability of all kinds.

Keywords APPROACHES TO DEVELOPMENT,VILLAGE,SUSTAINABILITY,INSTABILITY

บทนำ

การพัฒนาประเทศที่ผ่านมา มีกรอบการพัฒนาที่มุ่งสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ส่งผลให้ประเทศไทยมุ่งสู่การพัฒนาที่สูงขึ้น และมุ่งเน้นไปทางด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงสู่เศรษฐกิจดิจิทัล โดยเชื่อว่ารายได้ของประชากรจะสูงขึ้นตามการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่เติบโตขึ้น ขยายโอกาสด้านการค้าและการลงทุนของประเทศเพิ่มขึ้น ในขณะที่ด้านอื่น ๆ ยังมีคุณภาพน้อยและการพัฒนายังปรับตัวได้ช้า เช่น คุณภาพคน คุณภาพการบริการสาธารณะ คุณภาพฐานการผลิตทางการเกษตรต่ำ ทำให้เห็นได้ชัดว่าคุณภาพชีวิตยังไม่ถูกยกระดับควบคู่ขนานไปกับการขยายตัวของเศรษฐกิจ ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำสูง การเพิ่มจำนวนขึ้นของชนชั้นกลาง การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และขณะเดียวกันก็ประสบปัญหาสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว รวมทั้งผลกระทบภายนอกที่เกิดจากสภาพภูมิอากาศที่มีการผันผวนอย่างรุนแรงสะท้อนการพัฒนาที่ผ่านมาได้ว่า “เศรษฐกิจดี สังคมมีปัญหา การพัฒนาคุณภาพและไม่ยั่งยืน”(สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

จากปัญหาและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น “การพัฒนาที่ยั่งยืน” จึงเป็นโจทย์ความท้าทายให้กับประเทศทั่วโลกในการหาแนวทางการพัฒนาที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน ประเทศไทยจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่สอดคล้องกับความสมดุลทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมีการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ที่จัดทำบนพื้นฐานของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ซึ่งเป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 ตลอดจนประเด็นการปฏิรูปประเทศ ประกอบกับการน้อมนำหลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยสถานการณ์ของประเทศไทยในปัจจุบันมีการพัฒนาของเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีความรุนแรงเพิ่มขึ้น การเป็นสังคมสูงวัย ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงด้านภูมิศาสตร์ ได้จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) เป็นแผนที่สนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน พัฒนาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (SEP) ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน(SDGs) ทั้ง 17 ข้อของสหประชาชาติที่ครอบคลุม 5 มิติทั้ง คน เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม สันติภาพความยุติธรรม และความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา และแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) ไม่ได้มุ่งเน้นเพียงการพัฒนาเศรษฐกิจ แต่มุ่งพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล เพื่อให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนไปพร้อมกัน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

บ้านดงยาง หมู่ที่ 12 ตำบลสวนกล้วย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี เป็นหมู่บ้านหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และระบบสาธารณสุขโลก ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานจากการพัฒนาปรับปรุงตามนโยบายของภาครัฐ มีการขยายความเป็นเมืองเปลี่ยนพื้นที่จากพื้นที่เกษตรกรรมสู่พื้นที่โครงการจัดสรรเพื่อการปลูกสร้างอยู่อาศัยของภาคเอกชน มีการกำหนดผังสีของผังเมืองที่ไม่สอดคล้องกับพื้นที่ชุมชน ส่งผลให้มีการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาในชุมชน ส่งผลกระทบให้ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมภายในหมู่บ้านบ้านดงยางเริ่มเสื่อมโทรม เกิดปัญหาสุขภาพจากการถมที่ดินของภาคเอกชน ซึ่งเป็นผลกระทบวงกว้างต่อทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน หากไม่ได้รับการจัดการพัฒนาอย่างมีองค์ความรู้ อาจก่อให้เกิดปัญหาให้กับชุมชนพบกับภัยธรรมชาติที่พร้อมจะทำลายทรัพยากรและความเป็นอยู่ของชาวบ้าน ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยสนใจศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาชุมชนหมู่บ้านไปสู่ความยั่งยืนในบริบทของสังคมเมือง กรณีศึกษา หมู่บ้านดงยาง หมู่ที่ 12 ตำบลสวนกล้วย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรีเพื่อให้ทราบถึงปัญหา

อุปสรรค และแนวทางในการพัฒนาชุมชนไปสู่ความยั่งยืนทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และวิถีชีวิตของประชาชนที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วตามเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนผันไปตามกาลเวลาในปัจจุบัน ซึ่งชุมชนเป็นส่วนที่มีบทบาทในการพัฒนาที่ตรงจุดภายใต้เครื่องมือและทรัพยากรที่มีอยู่ และเป็นการวางแผนการดำเนินการพัฒนาชุมชนสู่ความยั่งยืนต่อไปในอนาคต

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาชุมชนไปสู่ความยั่งยืนทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และวิถีชีวิตของประชาชนใน บ้านดงยาง หมู่ที่ 12 ตำบลสวนกล้วย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

1.2 เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาชุมชนหมู่บ้านไปสู่ความยั่งยืนสภาวะของการเปลี่ยนแปลงด้านกายภาพ เศรษฐกิจสังคม และวิถีชีวิตของประชาชนในปัจจุบัน

2. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) เป็นเป้าหมายร่วมกันของประชาคมโลก ในการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ 70 เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2558 โดยสหประชาชาติได้กำหนดเป้าหมายเพื่อการพัฒนาไปสู่ความยั่งยืนไว้ 17 ข้อที่เป็นเป้าหมายร่วมกัน (สำนักงานเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) โดยมีปัจจัยสำคัญ 5 มิติที่เชื่อมโยงกันและครอบคลุมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน(SDGs) ไว้ทั้งหมด 17 เป้าหมาย (ชล บุนนาคและคณะ, 2561) ดังนี้

1.มิติด้านการพัฒนาคน (People) มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาความยากจนและความหิวโหย ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ซึ่งครอบคลุมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 5 เป้าหมายดังนี้

เป้าหมายที่ 1: ขจัดความยากจนทุกรูปแบบในทุกพื้นที่

เป้าหมายที่ 2: ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการและส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 3: สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกวัย

เป้าหมายที่ 4: สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เป้าหมายที่ 5: บรรลุความเท่าเทียมระหว่างเพศ และเสริมอำนาจให้แก่สตรีและเด็กหญิง

2.มิติด้านสิ่งแวดล้อม (Planet) จะเน้นในเรื่องของการดูแล ปกป้องรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพภูมิอากาศเพื่อส่งต่อให้พลเมืองของโลกในรุ่นต่อไป ซึ่งครอบคลุมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 5 เป้าหมายดังนี้

เป้าหมายที่ 7: สร้างหลักประกันให้ทุกคนสามารถเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ที่ยั่งยืนในราคาที่ย่อมเยา

เป้าหมายที่ 8: ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุมและยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่ มีผลิตภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ 9: สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความทนทาน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม

เป้าหมายที่ 10: ลดความไม่เสมอภาคภายในประเทศและระหว่างประเทศ

เป้าหมายที่ 11: ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิทัศน์ที่ทนทานและยั่งยืน

3.มิติด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity) มุ่งส่งเสริมให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ในระดับที่ดี และสอดคล้องเข้ากับธรรมชาติ ซึ่งครอบคลุมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 5 เป้าหมายดังนี้

เป้าหมายที่ 6: สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคนและมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืนคน

เป้าหมายที่ 12: สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 13: ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น

เป้าหมายที่ 14: อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 15 : ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบก อย่างยั่งยืน จัดการ ป่าไม้ อย่างยั่งยืนต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและพื้นสภาพดิน และหยุดยั้งการสูญเสียมความหลากหลายทางชีวภาพ

4.มิติด้านสันติภาพและความยุติธรรม (Peace) โดยยึดหลักการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสันติสังคมมีการเป็นอยู่อย่างสงบสุข ไม่เกิดการแบ่งแยกกัน ซึ่งครอบคลุมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 1 เป้าหมาย คือเป้าหมายที่ 16 ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกกระดับ

5.มิติของความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership) สร้างความร่วมมือในทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งครอบคลุมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 1 เป้าหมาย คือเป้าหมายที่ 17 เสริมความเข้มแข็งให้กับกลไกการดำเนินงานและฟื้นฟู ร่วมหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

สรุปได้ว่า เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ เป็นเป้าหมายที่เน้นการพัฒนาที่ครอบคลุม ยั่งยืนและสร้างภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก มีการกำหนดกรอบการพัฒนาร่วมกันของทุกภาคส่วน เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง การวางแผน และการดำเนินการอย่างบูรณาการ ให้ความสำคัญกับคนกลุ่มเปราะบาง ปรับให้เหมาะสมกับพื้นที่นำไปสู่ความยั่งยืนด้วยตัวชี้วัดตามแต่ละมิติทั้ง 5 มิติ โดยมีหลักการที่สำคัญของการพัฒนาสู่ความยั่งยืน คือ การสร้างสมดุล 3 เสาหลักที่สะท้อนมิติความยั่งยืนด้าน สังคม เศรษฐกิจ และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของประเทศไทยจะต้องอาศัยการมีส่วนร่วม ร่วมในการร่วมคิดในการประชุม การตรวจสอบ การแก้ปัญหา จะต้องมีความสามัคคีการร่วมทำเพื่อให้เป้าหมายบรรลุพร้อมยอมรับการร่วมปรับเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของทุกภาคส่วน ทั้งรัฐบาล ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ร่วมมือกันเป็นหุ้นส่วนขับเคลื่อนการพัฒนา ตามที่องค์การ สหประชาชาติได้ระดมความพยายามกำหนดวาระเพื่อให้ประเทศต่างๆ บรรลุเป้าหมายการพัฒนาให้ เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมเพื่อความยั่งยืนของไทยและโลกของเราให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้

แนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy : SEP)

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy) เป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ชีวิตดำเนินไปในทางสายกลางที่เหมาะสมสอดคล้องกับวิถีความเป็นอยู่อันเรียบง่ายของคนไทย เป็นหลักปรัชญาในพระบรมราโชวาทของพระบรมชนกนาถิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่ 9) มีองค์ประกอบหลัก 3 ประการ หรือที่เรียกว่า 3 ห่วง ดังนี้ (นัฏฐสรณ์ แพทย์เกษตร , 2560)

1. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีต่อความจำเป็นและเหมาะสมกับฐานะของตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมในแต่ละ ท้องถิ่น ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป และต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

2. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจดำเนินการเรื่องต่างๆอย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย หลักศีลธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมที่ตีงามคิดถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างถ่วงถ้ โดยคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจาก การกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

3. ความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ สังคมสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันที่วงที่โดยมีเงื่อนไขสำคัญเพื่อให้เกิดความพอเพียงด้วยการดำเนินชีวิตด้วยความอดทนมีความเพียร มีสติ และปัญญาบริหารจัดการการใช้ชีวิต

โดยใช้หลักวิชาความรู้และคุณธรรมเป็นแนวทางพื้นฐาน การตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ต้องใช้เงื่อนไขที่ต้องพิจารณาควบคู่กันไป 2 เงื่อนไขด้วยกัน ได้แก่

เงื่อนไขความรู้ คือ หลักวิชา อาศัยความรอบรู้รอบคอบ และระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้วางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน

เงื่อนไขคุณธรรม คือ การเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจ ของคนในชาติให้มีความซื่อสัตย์สุจริต รู้รัก สามัคคี ไม่โลภ ไม่ตระหนี่และรู้จักแบ่งปันให้

สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพการพัฒนา หรือนำไปใช้ในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน ซึ่งสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้อธิบายระดับการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในระดับที่แตกต่างกัน ไว้ 4 ระดับ ได้แก่ ระดับบุคคลและครอบครัว มุ่งเน้นให้บุคคลและครอบครัวอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขทั้งทางกายและทางใจ พึ่งพาตนเองได้ ไม่ทะเยอทะยานทำอะไรที่เกินขีดความสามารถของตัวเอง ดำเนินชีวิตโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ใฝ่เรียนรู้และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อความมั่นคงในอนาคต เป็นที่พึ่งให้กับผู้อื่นได้ สามารถหาปัจจัยสี่มาเลี้ยงตนเองและครอบครัวจากการประกอบสัมมาชีพ รู้จักใช้ รู้จักออมเงิน ดูแลรักษาสุขภาพ มีการแบ่งปันในครอบครัว ชุมชน และสังครอบข้าง ตระหนักและมีส่วนในการรักษาวัฒนธรรม ประเพณีอย่างพืงมีและการอยู่ร่วมกันกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม ระดับชุมชน ส่งเสริมคนในชุมชนให้มีการรวมกลุ่มกันทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมช่วยเหลือเกื้อกูลกันภายในชุมชนบนหลักของความรู้รักสามัคคี สร้างเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงกันภายในชุมชนและนอกชุมชน ทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การรวมกลุ่มอาชีพ องค์กรการเงินสวัสดิการชุมชน การช่วยดูแลรักษาความสงบ ความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย รวมทั้งใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนมาสร้างประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม เพื่อสร้างเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งและมีความเป็นอยู่ที่พอเพียงระดับภาคธุรกิจเอกชน เริ่มจากมุ่งมั่นในการดำเนินธุรกิจที่หวังผลประโยชน์หรือกำไรในระยะยาวมากกว่าระยะสั้น แสวงหา

ผลตอบแทนบนพื้นฐานของการแบ่งปันมุ่งให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรมทั้งลูกค้า คู่ค้า ผู้ถือหุ้นและพนักงาน ด้านการขยายธุรกิจต้องทำอย่างค่อยเป็นค่อยไปด้วยความรู้และเข้าใจในธุรกิจของตนเอง รู้จักลูกค้า ศึกษาคู่แข่ง และเรียนรู้การตลาดอย่างถ่องแท้ ผลผลิตในสิ่งที่ถนัดและทำตามกำลัง สร้างเอกลักษณ์ที่แตกต่าง และพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง มีการเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้น มีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อสังคม และป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ที่สำคัญต้องสร้างเสริมความรู้และจิตสำนึกให้แก่นักงานอย่างเหมาะสม และในระดับประเทศ เป็นการบริหารจัดการของภาครัฐโดยเริ่มจากการวางรากฐานให้ประชาชนส่วนใหญ่อยู่อย่างพอมีพอกินและพึ่งตนเองได้ มีความรู้และคุณธรรมในการดำเนินชีวิต มีการรวมกลุ่มของชุมชนหลายๆแห่งเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ สืบพหุภูมิปัญญาและร่วมกันพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง อย่างรู้รักสามัคคี เสริมสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างชุมชนให้เกิดเป็นสังคมแห่งความพอเพียงในที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565)

ความสอดคล้องกันของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)และแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy : SEP)

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy : SEP) มีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน(Sustainable Development Goals : SDGs) อย่างกลมกลืน มีเป้าหมายปลายทางสอดคล้องกันมุ่งพัฒนาและสร้างความสมดุลในมิติสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเนื้อหาบางส่วนมีความเหลื่อมกันอยู่บ้างแต่ก็ไม่ได้เป็นความขัดแย้งและอุปสรรคต่อกัน ซึ่งเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนจะมีความชัดเจนกว่าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแง่ที่ว่าเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับเป้าหมายด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อย่างชัดเจนในรายละเอียดของเป้าหมาย ทั้ง 17 ประการ ส่วนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางหนึ่งในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน นอกจากนี้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังช่วยเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนให้เข้มแข็งมากยิ่งขึ้นเพราะปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้หลักการในการดำเนินการเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วย โดยให้หลักในการดำเนินการเอาไว้ว่า การดำเนินการใดๆ เพื่อให้บรรลุ SDGs ต้องเป็นการดำเนินการที่มีการพิจารณาอย่างรอบด้านอย่างสมเหตุสมผล มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ของชุมชนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและรอบรอบ โดยอาศัยความรู้ที่เกี่ยวข้องและคำนึงถึงผลกระทบทางบวกและทางลบที่อาจเกิดขึ้นต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะต้องไม่ละเลยมิติวัฒนธรรมท้องถิ่นของชุมชน รวมถึงมีการเตรียมการให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการดำเนินการ (สำนักงานเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) สรุปได้ว่า หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน มีความสัมพันธ์ สอดคล้อง และสนับสนุนกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่เริ่มต้นจากการพึ่งพาตนเองได้ของบุคคล ชุมชน อันเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จะสามารถนำไปต่อยอดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสู่ความยั่งยืนตามเป้าหมายและตัวชี้วัดของสหประชาชาติได้ และมุ่งหวังผลสัมฤทธิ์ของความยั่งยืนด้วยตัวชี้วัดทางด้านความสุขและประโยชน์สุขของสังคมด้วย (ชล บุนนาคและคณะ, 2561)

แนวคิดการจัดการชุมชน และกระบวนการจัดทำแผนชุมชน

การพัฒนาชุมชนเพื่อให้เกิดความยั่งยืนต้องคำนึงถึงกรอบแนวคิดการพัฒนาในแต่ละองค์ประกอบตามที

สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอไว้ว่า การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนต้องคำนึงถึงสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่างประชากรกับทรัพยากร การนำทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาใช้ในการพัฒนาชุมชนต้องให้ความสำคัญกับระยะเวลาและปริมาณที่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะฟื้นตัวกลับมาสู่สภาพเดิมได้ และคำนึงถึงปริมาณของมลพิษที่สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศสามารถดูดซับไว้ได้ เพื่อคงความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คุณภาพของสิ่งแวดล้อมเพื่อการดำรงชีวิตของคนในชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีกรอบและแนวทางในการดำเนินการพัฒนาที่สำคัญ ส่วนการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนนั้น จะต้องพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้เจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ สร้างเสถียรภาพให้ระบบเศรษฐกิจมีรากฐานที่เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจภายนอกชุมชน ภาพรวมของการพัฒนาระบบเศรษฐกิจมีความสมดุลและกระจายความมั่นคง เพื่อประโยชน์ต่อคนส่วนใหญ่และเป็นการเติบโตที่ยั่งยืนโดยมีกรอบแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ และการพัฒนาสังคมในชุมชน รวมถึงวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นวิถีชีวิตของสังคมที่ให้มนุษย์ปรับตัวและดำรงชีวิตอยู่กับสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นได้โดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม การพัฒนาชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมีการพัฒนาคนและชุมชนให้เชื่อมโยงกับการพัฒนาเศรษฐกิจทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลโดยมีกรอบแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ (สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562)

3. วิธีดำเนินการวิจัย (ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล)

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เลือกพื้นที่การศึกษาแบบเจาะจง (Purposive Selection) ด้วยการเลือกพื้นที่หมู่บ้านดงยาง หมู่ที่ 12 ตำบลสวนกล้วย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่ผู้วิจัยกำลังปฏิบัติงาน กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 20 คน ประกอบด้วย ผู้อยู่อาศัยในหมู่บ้าน 10 คนและเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหมู่บ้าน จำนวน 10 คน เช่น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นักวิชาการสำนักงานพัฒนาชุมชน กรรมการผู้จัดการบริษัทเอกชน ผู้นำชุมชน เป็นต้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยหลัก คือ แนวคำถามในการสนทนากลุ่ม โดยนำข้อคำถามที่เขียนขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบถึงความเหมาะสมและความสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการศึกษาก่อนที่จะนำไปใช้ด้วย วิธีปรากฏการณ์วิทยา รวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus group) และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) ประกอบกับการค้นคว้าศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research) นำมาวิเคราะห์โดยหาความเชื่อมโยงและความสัมพันธ์ของข้อมูลพร้อมจัดหมวดหมู่ข้อมูลที่มีลักษณะเดียวกัน ตรวจสอบข้อมูลโดยใช้วิธีการเทคนิคสามเส้า (Triangulation) เริ่มตั้งแต่การเก็บข้อมูล การสัมภาษณ์ การสังเกตกิริยาท่าทาง พฤติกรรม และบรรยากาศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่ให้ข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาโดยจำแนกประเด็นการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ตั้งไว้

5. สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาชุมชนไปสู่ความยั่งยืนทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และวิถีชีวิตของประชาชนในหมู่บ้านดงยาง หมู่ที่ 12 ตำบลสวนกล้วย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี สามารถจำแนกปัญหาออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม มีปัญหาอุทกภัยที่เกิดจากลักษณะพื้นที่และการกีดขวางทางน้ำของสิ่งก่อสร้างจากภาคเอกชนและสิ่งก่อสร้างตามนโยบายของภาครัฐ ขยะมูลฝอยและการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ด้านเศรษฐกิจ คือ รายได้ของคนในชุมชนไม่เพียงพอกับรายจ่าย และด้านสังคมและวิถีชีวิต คือ คนในชุมชนบ้านดงยางมีการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตไปจากอดีต จากเดิมมีอาชีพเกษตรกรรมเริ่มมีการเปลี่ยนอาชีพไปเป็นพนักงานรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม จากการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในชุมชนนำไปสู่แนวทางในการพัฒนาชุมชนสู่ความยั่งยืนตามเป้าหมายสู่ความยั่งยืน (SDGs) ของหมู่บ้านดงยาง หมู่ที่ 12 ตำบลสวนกล้วย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ได้ 5 ด้าน คือ 1.) ด้านการพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพและดำเนินชีวิต ส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาที่เหมาะสมตามวัย และการมีสุขภาพที่ดี สร้างความตระหนักคุณค่าของวัฒนธรรมประเพณี 2.) ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีการจัดทำแผนและหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่ท่วม ขยะและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรที่เกิดขึ้นในชุมชนร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน 3.) ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ มีการจัดโครงการกิจกรรมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว จัดตั้งสหกรณ์กองทุนเพื่อสนับสนุนการสร้างรายได้ลดรายจ่ายในครัวเรือนให้กับคนในชุมชน 4.) ด้านการพัฒนาสันติภาพและความยุติธรรม ชุมชนมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาที่ชัดเจนมุ่งสันติสุข คือ “บ้านน่ามอง หมู่บ้านน่าอยู่ ชุมชนเข้มแข็ง ปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมดี” จัดทำระเบียบหมู่บ้านขึ้นเพื่อใช้เป็นกฎในการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข 5.) ด้านการพัฒนาความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา มีการจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนได้ทำร่วมกัน นอกจากนี้ยังมีผู้นำที่เป็นดีผู้ประสานงานกับหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมภายในชุมชนร่วมกัน โดยการพัฒนาทั้ง 5 ด้าน มีหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (SEP) เป็นปรัชญาในการตัดสินใจเพื่อนำทางสู่การปฏิบัติบนเส้นทางสายกลางอย่างพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี อย่างรอบรู้ รอบคอบ รู้จักระมัดระวัง สำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน เพื่อให้สมดุลและเป็นชุมชนที่พร้อมรับมือกับผลกระทบใด ๆ ที่อาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอก

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค ในการพัฒนาชุมชนไปสู่ความยั่งยืนทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และวิถีชีวิตของประชาชนในหมู่บ้านดงยาง หมู่ที่ 12 ตำบลสวนกล้วย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี พบว่า แนวทางการพัฒนาและการจัดการชุมชนอย่างยั่งยืนตามหลักพื้นฐานของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) มีปัจจัยสำคัญ 5 มิติ (สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ, 2564) ได้แก่ มิติด้านการพัฒนาคน มุ่งเน้นการเพิ่มความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพของคนในชุมชนเพื่อให้มีความสามารถในการประกอบอาชีพ สร้างรายได้ให้ตนเองได้เพิ่มขึ้น สนับสนุนทุนการศึกษาให้กับเด็กที่ขาดทุนทรัพย์ รวมถึงสนับสนุนกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมการมีสุขภาพที่ดีให้กับคนในชุมชน มิติด้านสิ่งแวดล้อม ร่วมกันหาแนวทางแก้ไขและแจ้งให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อให้ทุกภาคส่วนที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งชุมชน ภาครัฐ และภาคเอกชน ทำข้อตกลงร่วมกันในการจัดการเส้นทางระบายน้ำ เพื่อให้ระบายน้ำออกจากพื้นที่ที่ท่วมขังได้มากขึ้นลดระยะเวลาการท่วมขังของน้ำที่ท่วมในพื้นที่ สนับสนุนโครงการที่สร้างความตระหนักและวิธีจัดการขยะให้คนในชุมชนได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการขยะของครัวเรือนตนเอง และชุมชน เพราะคนในชุมชนยังขาดความตระหนักและขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการที่ดี (กรชนก สนิทวงศ์

และณรงค์ เจริญใจ, 2564) มิติด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง พัฒนาพื้นที่ที่รกร้างและพื้นที่เสื่อมโทรมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อเพิ่มช่องทางการสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน ให้คำนึงถึงการรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นแล้วนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนในที่สุด (วรรณภา คัญและ และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์, 2564) เพิ่มมูลค่าให้กับทรัพยากรในพื้นที่ว่างให้คนในชุมชนสามารถใช้ประโยชน์ได้ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจในชุมชนอย่างบูรณาการ “ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมกับเศรษฐกิจ” เพื่อให้เกิดสภาพที่เรียกว่า ภาวะยั่งยืนในทางเศรษฐกิจตามสภาพแวดล้อม (วิชัย เทียนถาวร, 2564) มิติด้านสันติภาพและความยุติธรรม ให้ความสำคัญกับการรับฟังคนในชุมชนมากขึ้น เปิดโอกาสให้ทุกคนในชุมชนมีพื้นที่ในการแสดงความคิดเห็น ความต้องการ และแนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน จัดกิจกรรมสานสัมพันธ์เพื่อให้เกิดสัมพันธ์ที่ดีของคนในชุมชน มีระเบียบหมู่บ้านเป็นกฎในการอยู่ร่วมกันอย่างดี เกิดความสันติสุขลดความขัดแย้ง มีนโยบายในการจัดการสาธารณูปโภคให้ทุกคนในชุมชนสามารถเข้าถึงและได้รับอย่างเท่าเทียมกัน มิติของความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งชุมชน ภาครัฐ และภาคเอกชน มุ่งการจัดการพัฒนาชุมชนแบบบูรณาการ เน้นการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม ขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (วิชัย เทียนถาวร, 2564) จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ประชุม ตรวจสอบ แก้ปัญหา ต้องมีความสามัคคี การร่วมกันทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย พร้อมยอมรับการร่วมปรับเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของทุกภาคส่วน (ไกรสร วันละ และ เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร, 2564) ประกอบกับนำหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง(SEP) มาใช้เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนหลักเป้าหมายการพัฒนาสู่ความยั่งยืน(SDGs) โดยใช้เป็นหลักในการตัดสินใจและแนวการดำรงอยู่ในการปฏิบัติตนของคนในทุกๆระดับ โดยเริ่มจากในระดับบุคคลในเรื่องของการปฏิบัติตัวอย่างพอเพียง มีเหตุผล และจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร มีความรอบรู้ ความรอบคอบ และระมัดระวัง สำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน เพื่อให้เกิด “ความสุข” และ “ประโยชน์สุข” ตามวิสัยทัศน์กับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี(พ.ศ.2561-2580) ที่ว่า “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง” ของสังคม เพื่อให้สมดุลและพร้อมรับมือกับผลกระทบใด ๆ ที่อาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอก (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2560)

7. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย และข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะต่อชุมชน

1. ควรมีการสร้างเครือข่ายในการแก้ไขปัญหาแบบและพัฒนามีส่วนร่วม ระหว่างชุมชน ภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อร่วมปรึกษาหารือวางแผน และดำเนินการร่วมกัน
2. ควรเปิดเวทีแสดงความคิดเห็น หรือแสดงความต้องการสำหรับคนในชุมชน เพื่อให้ได้ทราบถึงความต้องการของคนในชุมชนที่แท้จริง
- 3.ควรมีการจัดอบรมฝึกวิชาชีพ พัฒนาฝีมือแรงงานให้กับคนในชุมชน เพื่อส่งเสริมการสร้างรายได้จากอาชีพเสริมให้คนในชุมชน
- 4.ควรมีการจัดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว กำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยว ให้เหมาะสมกับแหล่งท่องเที่ยว และวิถีชีวิตของคนในชุมชนตามบริบทพื้นที่ของชุมชน
- 5.ควรมีการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดทิศทางการพัฒนาของทุกภาคส่วนในชุมชนที่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัญหา อุปสรรค และความต้องการที่แท้จริงของชุมชน เพื่อให้ทราบถึงปัญหาที่ชุมชนประสบอยู่และความต้องการของคนในชุมชน ซึ่งแต่ละชุมชนอาจมีความต้องการที่หลากหลายและแตกต่างกันออกไป จึงควรศึกษาปัญหา อุปสรรค และความต้องการของชุมชนและนำมาจัดลำดับความสำคัญเพื่อหาข้อสรุปว่า ปัญหา อุปสรรค และความต้องการที่แท้จริงคืออะไร

2.ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาและการจัดการชุมชนอย่างยั่งยืนตามหลักพื้นฐานของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เพื่อให้แนวทางการพัฒนาที่ได้สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดได้และเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ได้ผลอย่างยั่งยืนทั้งในปัจจุบันและอนาคต

3.ควรมีการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม เพราะเป็นการบริหารที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้เข้ามามีส่วนคิดตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมทำงาน ซึ่งจะนำไปสู่บรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

- กรชนก สนิทวงศ์ และณรงค์ เจนใจ. (2564). แนวทางการพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การสร้างสังคมอยู่ดีมีสุข“พอมมี พอกิน พอใช้”. วารสาร มจร การพัฒนาสังคม. 5(1). 22-33
- ไกรสร วันละ และเสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร. (2564). การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของประเทศไทย. วารสาร มจร บางฟ้าศึกษาพุทธโฆสปริทรรศน์. 7(3), 56-65
- โกมินทร์ สุขอ่อน. (2565). การจัดการชุมชนพึ่งตนเองอย่างยั่งยืนของชุมชนบ้านบางสาน ตำบลพนม อำเภอนมจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์ . 9(6). 292-309
- จันทนา อินทนิม. (2561). การจัดการชุมชนเข้มแข็งตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัด สมุทรปราการ. Journal of Administrative and Management Innovation. 8(3). 116-127
- ชาญชัย จิตรเหล่าอาพร, จิตาภา ธีรศิริกุล และสกล สุขเสริมส่งชัย. (2564). การพัฒนาที่ยั่งยืนและการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจโลก. วารสารวิชาการไทยวิจัยและการจัดการ, 2(3), 90.
- ชล บุญนาค และคณะ. (2561). รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการประสานงานการวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) Research Coordination for SDGs (พ.ศ. 2560):7-15
- ณรงค์ โพธิ์พูกษานันท์. (2564). การมีส่วนร่วมของชุมชนตลาดน้ำวัดลำพญาจังหวัดนครปฐม ในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ. 6(9). 98-101
- นัฐสรณ์ แพทย์เกษร. (2560). เศรษฐกิจพอเพียง : หมู่บ้านมั่นคง. วิทยาพนธ์ปริญาบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ประเมิน กาฬภักดี. (2564). แนวทางการจัดการทรัพยากรป่าชุมชนอย่างยั่งยืนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออก. วารสารนิติศาสตร์และสังคมท้องถิ่น. 5(1). 1-27
- ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. (2565).แนวคิดและการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นภายในพลวัตการเปลี่ยนแปลงของโลก. วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น, 8(4), 419-433
- ภัทร์มนต์ พลรงค์, จิตพนธ์ ชุมเกตุ และ เกิดศิริ เจริญวิศาล. (2565). การประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวกับการจัดงานอีเวนต์. วารสารศิลปการจัดการ. 6(3). 1406-1422
- มูลนิธิมันพัฒนา. (2562). สืบสานสู่ปฏิบัติเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: บริษัท ส.พีจิตรการพิมพ์ จำกัด. (17-21)
- วิชัย เทียนถาวร. (2564). การพัฒนายั่งยืน. สืบค้น 12 เดือนมีนาคม 2566. จากhttps://www.matichon.co.th/article/news_2570533
- เมทินา อีสริยานนท์, สกฤติ อีสริยานนท์ และศักดา ศิลากร. (2564). แนวทางการพัฒนาชุมชนเข้มแข็งสู่การจัดการตนเองอย่างยั่งยืนของตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี. วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง. 10(2). 15-30
- ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561-2580. (2561, 13 ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 135 ตอนที่ 82
- วรรณภา ค้อยแค และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์. (2564). ชีววิถี: การพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน. Journal of Roi Kaensarn Academi. 6(11). 273-287

- เศรษฐกิจพอเพียง มุลินธิชัยพัฒนา. (2565). แนวคิดทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง สืบค้น 10 มีนาคม 2566. จาก <https://www.chaipat.or.th/publication/publish-document/sufficiency-economy.html>
- สยาม อรุณศรรมกรต และยงยุทธ วัชรดุรงค์. (2559). เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 ประการของสหประชาชาติเพื่อโลกอนาคต. วารสารวิจัยสหวิทยาการไทย. 11(3), 1-7
- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2562). เศรษฐกิจชีวภาพคืออะไร. เศรษฐกิจชีวภาพ. 8-28
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 – 2564). 1 ตุลาคม
- สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ. การพัฒนานโยบายระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน. (ร่าง)สมุดปกขาว การพัฒนาระบบเพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจหมุนเวียน. 4-25
- หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย. (2565). คู่มือตัวชี้วัดผลลัพธ์การพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนด้วยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.
- อริสา จันทรบุญทา และจิรัฐ เจนพิงพร. (2561). ความเป็นเมือง. ความเป็นเมืองและนโยบายของไทย. 1-11

80th Anniversary
SILPAKORN UNIVERSITY
Creative Art and Science for All

คณะวิทยาการจัดการ
Faculty of Management Science

Proceedings

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 11 ประจำปี 2566